

Denna vägledning ger tips och råd om hur du tillämpar integrerat växtskydd (IPM).
Förlag till åtgärder sammanfattas under fyra rubriker:

- Förebygg
- Bevaka
- Behovsanpassa
- Följ upp

Under rubriken "Ogräs och skadegörare som är av betydelse" listas det viktigaste för denna gröda.

Detta är ett rådgivningsmaterial som inte är kopplat till kontroll eller tvärvillkor.

1. FÖREBYGG

Att göra	Hur? Varför?	Läs mer
1.1 Odlingsplats - Odlar inte havre på fält där det förekommer flyghavre. - Odlar inte på fält där det finns höga tätheter av havrecystnematoder. - Se till att dräneringen fungerar.	- Havre kan odlas på de flesta typer av jordar och är mer tolerant mot lågt pH-värde än annan vårstråsäd. - Havre är torkkänslig men tål blöta marker bättre än vårkorn. - Flyghavre är svårkontrollerad i havre. - Även nematodresistenta sorter skadas vid höga tätheter av havrecystnematoder. - En väl-dränerad mark ger jämnare upptorkning på våren, bättre såbruk samt jämnare uppkomst.	Täckdikning – för bättre skörd och miljö, app Hur mår min jord? (Jordbruksverket)
1.2 Förhindra spridning - Undvik att ogräs och skadegörare sprids med jord, utsäde, transporter, maskiner, gödsel, grovfoder och halm. - Undvik att fröogräsen blommar och fröar av sig och bygger upp en fröbank.	- Fröogräs och jordburna skadegörare kan förflyttas med jord. - Rengör maskiner och redskap vid samverkan och inköp, samt vid transport från smittade fält. - Täck vagnar vid transport. - Handla inte med halm från fält med svårbekämpade ogräs. - Använd välrensat utsäde som inte sprider smitta, se 1.5.	Att förebygga växtskyddsproblem (Jordbruksverket)
1.3 Växtföljd - Undvik havre som förfrukt.	- Mest gynnsamt är att odla havre efter annan förfrukt än stråsäd. Ju oftare havre återkommer i växtföljden desto större är risken för angrepp av skadegörare t.ex. havrecystnematoder och bladfläcksjuka. Majs bör undvikas som förfrukt på grund av ökad risk för axfusarios.	Rådgivning inom Greppa Näringen om integrerat växtskydd
1.4 Sortval - Välj nematodresistent sort om behov finns. - Beakta sortens förmåga att konkurrera med ogräs. - Välj en stråstyv sort.	- Bland de havresorter som finns på marknaden är skillnaderna i känslighet mot svampar små. Det finns däremot skillnader i nematodresistens. - Hög avkastningsförmåga, strå längd, bladmassa och tidighet är egenskaper som har betydelse för en sorts ogräskonkurrensförmåga. - Liggsäd förebyggs med ett starkt strå.	Sortval och Sortdatabas (SLU), Bekämpningsrekommendationer (Jordbruksverket)
1.5 Utsäde - Använd endast friskt utsäde som är sundhetsanalyserat eller certifierat. - Använd rensat utsäde. - Följ rekommendationerna för betningsbehov.	- Utsäde av god kvalitet förebygger växtskyddsproblem. I några fall är utsädet en viktig spridningsväg för sjukdomar. För havreflygsot är det enda sättet på vilket svampen sprids. Hos ett starkt smittat utsäde med t.ex. fusariumsvampar kan grobarheten påverkas negativt med risk för försvagat bestånd. - Allt utsäde i handeln är certifierat vilket innebär att det är tillräckligt friskt eller behandlat mot utsädesburna sjukdomar samt har tillräckligt hög grobarhet. - Används eget utsäde ska analys av utsädeskvalitet och grobarhet göras.	Utsäde – skadegörare, analys och behandling (Jordbruksverket)
1.6 Jordbearbetning och sådd - Sprid, finfördela och bruka ner växtrester som kan sprida smitta. - Sträva efter jämn och snabb uppkomst. - Så tidigt. - Arbeta med markvård för en god markstruktur.	- Många växtpatogena svampar kan överleva på växtrester. - Jämnt spridda, och finfördelade växtrester som snabbt blandas med jord efter skörd brukar ge en snabb och effektiv nedbrytning. - Risken för allvarliga angrepp av flera skadegörare minskar med tidig sådd och tidig utveckling. Undantag finns då sådd i kall jord kan gynna t.ex. havrens bladfläcksjuka. - God markstruktur ger grunden för en frodig gröda som konkurrerar bättre med ogräs och står generellt emot skadegörarangrepp bättre.	Att förebygga växtskyddsproblem (Jordbruksverket), Praktiska råd inom området markförbättra (Greppa Näringen)

1.7 Utsädes- mängd	- Utgå från rekommendationer om utsädesmängd. - Justera utsädesmängden efter lokala odlingsförhållanden. - Beakta problem som kan förvärras av att använda en låg eller hög utsädesmängd.	- Utsädesmängden bör justeras efter såbruk, såtidpunkt, jordart, grobarhet och tusenkornvikt. - Fint såbruk, tidig sådd, lätta jordar, friskt utsäde, bra markfukt och värme ger goda förutsättningar för stor andel grodda kärnor. - Ju tätare gröda desto bättre konkurrensförmåga mot ogräs. - En hög utsädesmängd ökar risken för liggsäd. - När vädret är gynnsamt för grönskottsbildning är risken för problem större om utsädesmängden varit låg.	Sortföreträdarens och lokala rådgivares rekommendationer
1.8 Växt- näring	- Välj behovsanpassad kvävetillförseln. - Dela kvävegivan vid tidig sådd. - Ha en aktuell markkarta. - Tillför makro- och mikronäringsämnen efter behov. - Beakta manganbehovet.	- Stor tillgång på kväve ger oftast frodigt bestånd där mikroklimatet kan bli mer gynnsamt för t.ex. mjöldagg. - Anpassad kvävegödsling är viktig, för att undvika liggsäd. - Lägg huvuddelen av förväntat kvävebehov vid sådd för att undvika stora kväveförluster om det regnar kraftigt därefter. Bedöm den växande grödans behov och lägg eventuell andra giva i tidig stråskjutning. - Under torra förhållanden, särskilt på jordar med högt pH-värde kan manganbrist (gråfläcksjuka) lätt uppstå.	Rekommendationer för gödsling och kalkning (Jordbruksverket)
1.9 Gynna nytt- insekter	- Håll kantzoner sprutfria. - Så in pollen- och nektarproducerande örter i kantzonen i blandning med konkurrenssvaga gräs. - Spara sälj och andra växter som blommar tidigt på våren. - Anlägg skalbaggsåsar. - Bevara kulturelement i odlingslandskapet.	- Kantzoner ger föda och skydd åt naturliga fiender och pollinerande insekter och lockar dem till fältet. - För pollinerande insekter och många naturliga fiender till skadeinsekter är tillgång till pollen på våren och hösten viktigt. - Öppna diken, markvägar, stenmurar och rösen, häckar, alléer och solitärträd ökar möjligheterna för övervintring nära fältet för naturliga fiender. - Där slättlandskapet saknar övervintringsplatser kan skalbaggsåsar gynna naturliga fiender.	Nyhetsbrev Hävdatt, Gynna mångfalden på kantzoner, webb Biologisk mångfald i åkerlandskapet, app Nyttodjur (Jordbruksverket)
1.10 Skona nytt- insekter	- Följ bekämpningströsklar och rekommenderade bekämpningstidpunkter. - Se upp med vindavdrift vid sprutning. - Använd selektiva preparat som skonar nyttodjur. - Spruta inte om pollinerande insekter finns i fälten.	- Nyttoinsekter är mycket känsliga. De söker ofta skydd i åkerkant och åkerholmar. - Pyretroider har en bred negativ effekt på alla insekter och spindeldjur. Andra preparat kan skona t.ex. nyckelpigor, spindlar, bin och humlor. - Pollinerande insekter finns i fält främst då det finns blommande gröda eller blommande ogräs. - Pollinerande insekter är aktiva i fält främst under dagtid.	Preparat, farliga för pollinerande insekter (Jordbruksverket), Hjälpredan (Säkert Växtskydd)

2. BEVAKA

	Att göra	Hur? Varför?	Läs mer
2.1 Ogräs	- Kontrollera systematiskt ogräsförekomsten i hela fältet. - Identifiera arter. - Ha särskild uppmärksamhet på nya besvärliga ogräs som t.ex. hönshirs. - Håll extra uppsikt utmed vägar, vid fältinfaller och områden med svag gröda.	- Ogräsarterna grov vid olika tidpunkter. - För maximal effekt ska åtgärden sättas in vid rätt tidpunkt i förhållande till ogräsens storlek. - Ogräsförekomsten varierar mycket inom ett och samma fält. - Att sätta in rätt åtgärder kräver kunskap om vilka arter som förekommer. - Det är viktigt att hitta förekomster i tidigt skede, speciellt av ogräsarter som inte finns på fältet sedan tidigare. - Ogräs kan spridas med maskiner och redskap.	Ogräs på odlad mark, Ogräsbrev, app och webb Ogräsdatatabasen (Jordbruksverket), Ogräsrådgivaren (SLU)
2.2 Sjukdomar och skade- görare	- Bevaka fälten systematiskt under säsongen. - Följ utvecklingen av olika skadegörare i området. - Gör en säker diagnos eller artbestämning.	- Olika skadegörare är aktuella under olika tider på säsongen. - Angrepp av skadegörare kan variera t.ex. beroende på jordartskillnader eller olika beståndstäthet. - Gå t.ex. längs en diagonal linje över fältet och kontrollera 10 plantor på ett flertal ställen. - Flera svampsjukdomar kan förväxlas med manganbrist och bladbakterios. - I fälten rör sig också många nyttoinsekter.	Skadegörare i jordbruksgrödor, webb Aktuellt från växtskyddscentralerna, app VäxtskyddsInfo (Jordbruksverket)

3. BEHOVSANPASSA

	Att göra	Hur? Varför?	Läs mer
3.1 Val av åtgärd Ogräs	- Välj preparat eller metod utifrån den art eller de arter som har störst betydelse. - Använd dosnyckel. - Beakta hur ogräs kan bekämpas i övriga grödor i växtföljden.	- Havre blir oftast bladrik och tät vilket ger bra konkurrensförmåga mot vårgroende örtogräs. - 75 % bekämpningseffekt mot ettåriga örtogräs är normalt tillräckligt i havre. - Havre är känsligare än annan stråsäd för ogräsmedel.	Dosnyckel, Kemisk ogräsbekämpning, app och webb Ogräsdatatabasen, (Jordbruksverket)
3.2 Val av åtgärd Skade- görare	- Beakta växtföljdens betydelse. - Ta del av prognoser. - Följ bekämpningströsklar eller riktvärden för bekämpning där det finns.	- Skörderester och ogräsförekomst kan bibehålla sjukdomar och skadeinsekter. - För flera skadegörare i havre finns bekämpningströsklar eller riktvärden för när bekämpning kan vara motiverad.	Bekämpningsrekommendationer, (Jordbruksverket) Regionala växtskyddsbrev
3.3 Icke- kemiska metoder	- Kombinationer av mekanisk och kemisk bekämpning mot ettåriga örtogräs kan i vissa fall utnyttjas. - Biologisk betning eller termisk behandling kan sanera utsädesburna svampsjukdomar i vissa fall.	- I havre kan blindharvning och/eller ogräsharvning vara ett alternativ eller ett komplement till kemisk bekämpning. Jordart och väderförhållanden har betydelse för möjligheterna. - Biologisk betning med <i>Cedomon</i> har viss effekt mot <i>Fusarium</i> spp. och bladfläcksjuka. - Termisk behandling av utsäde (endast i industriell anläggning) har bra effekt mot <i>Fusarium</i> spp., bladfläcksjuka och flygsot i havre.	Ekologisk odling av spannmål, Mekanisk ogräsbekämpning, Ogräsharvning (Jordbruksverket)

3.4 Kemiska bekämpningsmedel	- Bekämpa ogräs- eller skadegörarhårdar i stället för att behandla hela fältet i de fall där det är möjligt. - Behovsanpassa dosen för svampsjukdomar, skadeinsekter och ogräs. - Arbeta förebyggande för att undvika liggsäd (se 3.6) och annat som kan motivera en bekämpning. - Försäkra dig om att rätt dos preparat hamnar på rätt plats. - Gör regelbundet egen teknisk översyn av sprutan.	- En del ogräs förekommer fläckvis i fält. - Angrepp av skadegörare kan variera i fält beroende på beståndets frodighet. - Om behov av svampbekämpning konstaterats kan lägre dos ofta användas vid begynnande angrepp, lågt smittotryck och mindre mottagliga sorter. - Använd dosnyckel vid ogräsbekämpning på våren. - Behovet av tillväxtregleringsmedel minskar om förebyggande åtgärder mot liggsäd vidtas. - Håll sprututrustning i god kondition och kalibrerad. - Använd spruta med sektionsavstängningar och gps-styrning.	Dosnyckel, Kemisk ogräsbekämpning, Bekämpningsrekommendationer, appar Ogräs, VäxtskyddsInfo, (Jordbruksverket), webb Egen teknisk översyn av utrustning (Säkert Växtskydd)
3.5 Resistensrisk	För att motverka resistens - Tillämpa förebyggande åtgärder. - Bekämpa endast vid behov. - Använd preparatet optimalt. - Bedöm effekten i fält. - Använd preparat med flera verkningsmekanismer alternativt växla eller blanda preparat med olika verkningsmekanismer.	- Bekämpningsbehovet bedöms genom att använda bekämpningsströsklar, då sådana finns. - Om tröskeln uppnås väljs ett effektivt preparat. - Preparatet används optimalt om doseringen anpassas och används vid rätt tidpunkt under gynnsamma betingelser. - Effekt som är sämre än förväntat kan tyda på resistens. - Olika verkningsmekanismer förhindrar att enstaka resistensegenskaper selekteras fram i en skadegörarpopulation.	Bekämpningsrekommendationer (Jordbruksverket), Resistens (Svenskt Växtskydd), Faktablad växtskydd 33 (SLU)
3.6 Tillväxtreglering	Behovsanpassa all användning av tillväxtregulatorer och lägg upp en strategi för hur liggsäd kan undvikas: - Beakta stråstyrka vid sortval. - Anpassa utsädesmängden efter såtidpunkt och jordart. - Undvik överlappning som ger dubbelgödsling. - Ha en kvävestrategi med delade givor. - Anpassa den totala kvävegivan efter förväntad skörd och kvalitetsmål. - Använd hjälpmedel vid bestämning av kvävebehovet. - Om preparat för tillväxtreglering anses behövas trots förebyggande åtgärder, kontrollera också att det tillåts i kontraktet i gröda som odlas för avsalu.	- Använd lathund för riskvärdering för liggsäd. - Risken för liggsäd ökar med stigande kvävetillgång och med för täta bestånd. - Liggsäd är vanligare på fält som stallgödsas ofta eller, på jordar med hög mullhalt samt där spannmål står mogen länge före tröskning. - Vid liggsäd riskeras skördebortfall, dels på grund av sämre inlagring i kärnan, dels på grund av att en del ax inte går att få med vid tröskningen. - Liggsäd riskerar även att försämra kvaliteten. - Vid liggsäd ökar risken för svampangrepp t.ex. axfusarios som kan orsaka toxiner som DON. - Avsättningsmöjligheten för tillväxtreglerad vara har begränsningar.	Bekämpningsrekommendationer (Jordbruksverket)

4. FÖLJ UPP

	Att göra	Hur? Varför?	Läs mer
4.1	- Anlägg minst en obehandlad ruta (nollruta) i varje fält. - Följ upp och undersök effekterna av växtskyddsåtgärder som gjorts i fältet. - Följ utvecklingen av effekter och lönsamhet av bekämpningsåtgärder.	- Spruta inte bekämpningsmedel eller tillväxtregulatorer i rutan. - Anpassa nollrutans mått till de redskap som används. - Dokumentera dina erfarenheter. - I svenska officiella försöksodlingar värderas årligen växtskyddsmedel m.m.	webb Sverigeförsöken

5. OGRÄS OCH SKADEGÖRARE SOM ÄR AV BETYDELSE

	Att göra	Hur? Varför?	Läs mer
5.1 Ogräs			
5.1.1 Flyghavre	- Bevaka flyghavre noga. - Mindre förekomster handplockas och destrueras, upprepa åtgärden. - Flyghavre är ett svårhanterat ogräs i havre.	- Förekomst av flyghavre kan innebära betydande skördebortfall. Det är också ett kvalitetsproblem som medför prisavdrag (extra rensningsavgift). Vid större förekomst (mer än 50 kärnor/kg) kan partier avvisas i handeln. - Flyghavre är svårt och tidskrävande att kontrollera och handplocka i havre. - Kemisk bekämpning av flyghavre är inte möjlig i havre.	Åtgärder mot flyghavre i ekologisk produktion (Jordbruksverket)
5.1.2 Kvikrot	- Kvikrot bekämpas genom förebyggande åtgärder. - Åtgärder i växtföljden och innan sådd som bekämpar och håller tillbaka kvikrotten är viktiga.	- På fält där kvikrot fått fäste kan konkurrensen bli stor och medföra betydande skördebortfall. - Kvikrotsproblem kan också innebära att skörden försvaras eller försenas.	Åtgärder mot kvikrot i ekologisk produktion (Jordbruksverket)
5.1.3 Örtogräs	- Se upp för vissa ogräs som kan förekomma i riklig mängd t.ex. då och pilört på mulljord.	- På lätta jordar och framför allt på mulljordar kan mängden örtogräs bli riklig.	app Ogräs, Kemisk ogräsbekämpning (Jordbruksverket)

5.2 Skadegörare

5.2.1 Stråsädscyst nematoder	- Utgå från erfarenheter om tidigare angrepp på fältet. - Ta jordprov för analys i problemfält. - Välj gröda och sort med ledning av analysresultat. - Avstå helt från havreodling vid höga nematodtätheter. - Undvik rajgräs och ängssvingel vid förekomst av nematoderna.	- All stråsäd kan angripas av stråsädscystnematoder men havre är den gröda som medger den högsta uppföringen av skadegöraren. - Stråsädscystnematoder förekommer på många jordar, dock inte på de lättaste sandjordarna eller på styva lerjordar. - Även nematodresistenta sorter skadas vid höga tätheter av havrecystnematoder. - Även vallgräs som rajgräs och ängssvingel är värdväxter och kan hålla kvar höga tätheter av nematoder.	Faktablad växtskydd 74 och 84 (SLU)
5.2.2 Havrens bladfläcksjuka	- Låt det gå minst två år mellan havregrödorna. - Plöj ner skörderester efter en havreodling. - Använd friskt eller betat eller behandlat utsäde.	- Bladfläcksjuka kan spridas med utsäde eller från växtrester efter tidigare angrepp. - Utsädesmitta kan orsaka ett visst plantbortfall i samband med uppkomsten. Sådd i kall jord gynnar svampangrepp. - Skördeförstämpling på grund av bladangrepp är oftast måttliga. - Bladfläcksjuka kan förväxlas med symtom av bladbakterios.	Faktablad växtskydd 87 (SLU), Bekämpningsrekommendationer (Jordbruksverket)
5.2.3 Kronrost	- Se upp i områden där getapeln finns. - Tidig sådd minskar risken för stor skada. - Följ riktvärdet för när bekämpning ska sättas in.	- Getapeln är mellanvärd för kronrost. - Om rostsvampen påträffas redan när havren går i vipa kan skördeförstämpling bli mycket stor medan sena angrepp är av liten betydelse.	Faktablad växtskydd 88 (SLU), Bekämpningsrekommendationer (Jordbruksverket), Regionala växtskyddsbrief
5.2.4 Svartrost	- Tidig sådd minskar problemen med svartrost. - Följ riktvärdet för när bekämpning ska sättas in. - Røj bort närbelägna berberisbuskar.	- Svartrost förekommer vanligtvis sent i grödans utveckling och är då av liten betydelse. Men om angrepp skulle uppstå redan under vippgången kan skördepåverkan bli stor samtidigt som det finns risk för liggsäd. - Vild berberis är mellanvärd för svartrost. Dock inte <i>Berberis thunbergii</i>.	Faktablad växtskydd 88 och 122 (SLU), Bekämpningsrekommendationer (Jordbruksverket)
5.2.5 Axfusarios	- Undvik majs som förfrukt. - Bruka ned skörderester från vete, rågvede och havre noggrant. - Undvik liggsäd, skörda i tid och torka snabbt. - Välj motståndskraftig sort. - Bedöm bekämpningsbehovet av axfusarios vid blomning.	- EU har satt gränsvärden för DON och ZEA i spannmål till livsmedel, samt rekommenderade gränsvärden för spannmål till foder. - För att minska risken för angrepp av axfusarios och toxinbildning i spannmålen, följ de nationella rekommendationerna.	Rekommendationer för att minimera fusariumtoxiner (Jordbruksverket)
5.2.6 Havrens flygsot	- Använd friskt eller betat utsäde.	- Svampen är enbart utsädesburen och kan kontrolleras genom sunt utsäde.	Faktablad växtskydd 96 (SLU)
5.2.7 Fritfluga	- Se upp i områden där fritfluga är vanlig. - Så tidigt och sträva efter snabb uppkomst. - Använd riskvärderingen vid bedömning av bekämpningsbehovet.	- Risken för angrepp av fritflugans första generation är störst i sent sådda fält i områden med mycket gräsmarker. - Starka angrepp medför luckiga bestånd och ökad risk för grönskott. - Grödan är känslig från att den har ett blad. Från och med 3-bladstadiet avtar fritflugans möjlighet att skada huvudskottet. - Angrepp av fritflugans andra generation visar sig som dåligt matade vippor. Denna typ av skada har varit betydligt mindre vanlig.	Faktablad växtskydd 11 (SLU), Bekämpningsrekommendationer (Jordbruksverket), Regionala växtskyddsbrief
5.2.8 Bladlöss och rödsotvirus	- Så tidigt och sträva efter snabb uppkomst. - Följ bladlusprognosen. - Använd tröskelvärdet för bekämpning av bladlöss. - Gynna och skona nyttoinsekter (se 1.9 och 1.10).	- Skadorna av bladlöss och rödsotvirus blir större om grödan angrips i tidiga utvecklingsstadier. - I havre har havrebladlusen störst betydelse. - Det är stora variationer i bladlusförekomst mellan olika år. - Efter avräkningar av havrebladlusens ägg på vintervården som är hägg, görs prognoser inför säsongen, utom i sydligaste Sverige. - Bladlöss kan även sprida rödsotvirus. Problemet är störst i områden med stor andel äldre gräsmarker. - Bladlöss har många naturliga fiender.	Faktablad växtskydd 13, 24 (SLU), Bekämpningsrekommendationer (Jordbruksverket), Regionala växtskyddsbrief
5.2.9 Bladbakterios	- Noggrann nedbrukning av skörderester efter smittad gröda. - Så inte havre efter havre. - Ta inte utsäde efter smittad gröda.	- Bladbakterios på havre orsakas av en bakterie. Betydelsen av sjukdomen är okänd. - Symtomen kan lätt förväxlas med havrens bladfläcksjuka eller brunfläcksjuka som kan förekomma samtidigt. - Bakteriesjukdomen kan endast bekämpas genom förebyggande åtgärder.	Faktablad växtskydd 104 (SLU)

